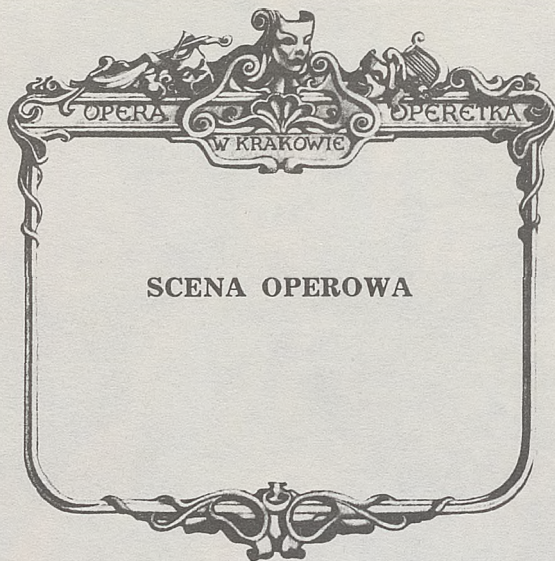

Kopciuszek

DYRKETOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY
EWA MICHNIK

DYRKETOR TECHNICZNY I ADMINISTRACYJNY
JANUSZ BYTOWSKI

KIEROWNIK LITERACKI
JÓZEF OPALSKI

Ta baśń o Kopciuszku ma już blisko 300 lat i jest równie stara co „Czerowny Kapturek”, „Kot w butach”, „Śpiąca Królewna” czy „Tomcio Paluch”. I nawet nie ma co pytać, czy znacie — bo kto by nie znał tych jedynych z najpiękniejszych spośród najpiękniejszych baśni świata. Jak wicie napisał je Charles Perrault, który żył w latach 1628—1703. Był to ogólnie szanowany adwokat paryski, który został nawet doradcą króla Ludwika XIV.

Pan ten parał się także piórem i jako pisarz miał w dorobku dzieła nadzwyczaj poważne dzięki czemu dostał szczytu wyboru do Akademii Francuskiej. Jeden z jego szczególnie wysoko ocenionych utworów „Dialogi o przyjaźni” doczekał się nawet takiego uznania, iż królewski minister kazał go wydrukować najpiękniejszą czcionką na najlepszym papierze, gdyż miało to być tak zwane dzieło wiekopomne.

No i co?... Ano sami wicie, co dalej. Nie tamta wymyślona w wielkim trudzie księga przyniosła Charlesowi Perrault nieśmiertelną sławę, lecz napisany w wolnych chwilach ot tak dla rozrywki niewielki zbiór bajek i powiastek pod zabawnym tytułem „Bajki Babci Gąski”, wydany w roku 1697. I to pod imieniem syna, jako iż nie wypadało królewskiemu doradcy, a jednocześnie członkowi Akademii Francuskiej pisać takich błahostek.

Kopciuszek oraz inne postacie z tej książeczki Charlesa Perraulta nie opuszczają już odąd dzieci i towarzyszą im przez wszystkie lata jeszcze zanim litery same złożą się w słowa. Jego baśnie należą do pierwszych z jakimi spotykamy się w życiu — czytane w domu na głos we wszystkich językach świata. Na pewno ich autor nawet nie pomyślał że aż taką karierę zrobi ta niewielka książeczka pod śmiesznym tytułem.

A przecież nie tylko jest tłumaczona i wznawiana w niezliczonych milionach egzemplarzy. Nikt dziś nawet nie zliczy ile razy bohaterowie baśni Charlesa Perraulta trafili na scenę, ekrany kin i telewizorów. Bo od samych początków baśnie te nie tylko były czytane. Już w roku 1818 wielki kompozytor włoski Gioacchino Rossini napisał na podstawie „Kopciuszka” operę pod tym samym tytułem. A niedługo potem w Londynie wystawiono balet „Cinderella” czyli po angielsku — Kopciuszek.

Ale historia Kopciuszka liczy więcej lat niż baśń, którą napisał Charles Perrault. Baśnie o podobnym temacie były znane o wiele wieków wcześniej: w Chinach już w wieku IX, także w Indiach. Ale podobno najwcześniej znana była na Bliskim Wschodzie, skąd rozeszła się wszystkimi możliwymi drogami we wszystkie strony świata. I tak dotarła do Francji, gdzie w nowe słowa ubrał ją znany wam już dobrze Pan Perrault. Prawda, że niezwykła historia, szarej skazanej na poniewierkę sierotki.

Tajemnica powodzenia Kopciuszka, biednej, skrzywdzonej sierotki — której dobre serce wszystko jednak potrafi przebaczyć i która znosi cierpliwie codzienne upokorzenia zaś potem za sprawą cudownego zaklęcia trafia na królewski dwór, by zaćmić wszystkie damy i zostać wybraną wyśnionego Księcia... otóż tajemnica powodzenia Kopciuszka, na tym właśnie polega, że zawsze są gdzieś i były dzieci skrzywdzone, które czekają na cudowną odmianę losu. Jak w baśni — nie tylko w tej baśni.

Ma więc Kopciuszek swoje odpowiednie imiona we wszystkich językach świata — i we wszystkich oznacza to samo. Po fancusku „Cendrillon”, niemiecku „Aschenbrodel” czesku „Popelka”, po angielsku „Cinderella” po rosyjsku „Załużka” — i długo by wyliczać.

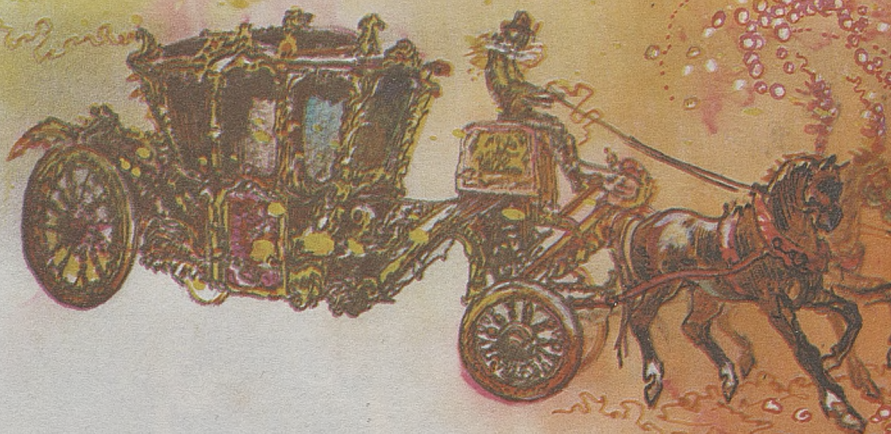

Sławny balet Sergiusza Prokofiewa „KOPCIUSZEK” powstał w 1944 roku, gdy liczył już 53 lata wielki kompozytor rosyjski i miał w dorobku wiele utworów symfonicznych, instrumentalnych, kantat oraz opery (w tym m.in. Miłość do trzech pomarańczy”, „Płomienny anioł”, „gracz”, „Zaręczyny w klasztorze”, „Wojna i pokój”) a także baletów w tym (Syn marnotrawny” oraz „Remeo i Julia”).

Dorobek tego urodzonego w 1891 r. we wsi Soncowkana na Ukrainie twórcy jest niezwykle rozległy i obfity zresztą pierwsze dzieła napisał przed ukończeniem 14 roku życia — i to od razu opery: „Wielkolud” — do własnego libretta oraz „Uczę podczas dżumy” według Puszkina, zaś dwie następne miał zaczęte. I to wszystko przed rozpoczęciem studiów w konserwatorium w Petersburgu, gdzie objawił się również jako wybitnie utalentowany pianista, dzięki czemu wiele podróżował po świecie wędrując stale między Europą i Ameryką nim w 1933 roku powrócił do swego kraju.

„Kopciuszek” należy do dzieł z ostatniego okresu życia Sergiusza Prokofiewa. Znawcą praw sceny i sztuki baletowej tak zwierzał się na temat nowego baletu:

„Kopciuszek” jest w muzyce scharakteryzowany trzema tematami. Pierwszy temat — skrzywdzony Kopciuszek, drugi Kopciuszek czysty i marzycielski, trzeci szeroki temat — Kopciuszek zakochany, szczęśliwy. Starłem się tak przedstawić w muzyce charakter miłego marzycielskiego Kopciuszka, jej nieśmiałego ojca, kłótlivej macochy, kapryśnych i zapalczywych sióstr, porywczego młodego księcia, ażeby widz nie był obojętny wobec ich niepowodzeń i radości.

PREMIERA 30.04.89

SIERGIEJ PROKOFIEW KOPCIUSZEK

SCENA OPEROWA

BALET W III OBRAZACH
LIBRETTO NA PODSTAWIE BAŚNI CHARLESA PERRAULTA

CHOREOGRAFIA I REŻYSERIA	LILIANNA POTYKA
SCENOGRAFIA	LILIANNA JANKOWSKA
INSPICJENT	ANNA JAWORSKA
ASYSTENT CHOREOGRAFA	WACŁAW NIEDŹWIEDŹ

Oprócz budowy dramatycznej bardzo ważne było dla mnie, żeby balet „Kopciuszek” był jak najbardziej taneczny, ażeby tańce wypływały z tematycznej kanwy, były różnorodne, żeby artyści baletu mieli możliwość w dostatecznym stopniu potańczyć i pokazać swoją sztukę”

„Kopciuszka” po raz pierwszy wystawił Teatr Wielki w Moskwie a prapremiera okazała się godnym sławy Prokofiewa sukcesem jego nowego dzieła. Wnet balet ten trafił na inne sceny Związku Radzieckiego — Leningradu, Kijowa, Erewania, Rygi i Nowosybirsk. Już w 1948 roku „Kopciuszek” święcił tryumfy w Covent Garden w Londynie, później zawitał na sceny Pragi, Florencji, Berlina, Paryża, Belgradu, a nawet Japonii. A więc kariera międzynarodowa i — nie ma co nawet wyliczać wszystkich miast i scen gdzie był i jest oklaskiwany.

W Polsce po raz pierwszy wystawiła „Kopciuszka” Opery Śląska. Wydarzenie miało miejsce 4 lipca 1953 roku. Choreografia spoczywała w doświadczonych rękach znakomitego baletmistrza Mikołaja Kopińskiego, a w spektaklu premierowym w głównych partiach wystąpili — Leokadia Zienko (Kopciuszek), Bolesław Bolewicz (Książę). W dalszych przedstawieniach przedstawili się tak znani wówczas soliści jak Irena Koszałkówna, Irena Cieślakówna, Lucyna Sotemska oraz Klemens Nowicki.

Kierownictwo baletu:

Jacek Tomasiak

PEDAGOG BALETU:

Inessa Małaniczewa (ZSRR)

Pedagog Studia Baletowego:

Maria Dymitrow

Inspektor Baletu:

Janusz Starowicz

Korepetytor Baletu:

Jadwiga Musiał

OBSADA

Kopciuszek	ANNA KRYCH ALINA TOWARNICKA
Księżę	KAZIMIERZ BOGAWSKI WACŁAW NIEDŹWIEDŹ
Macocha	IRENA GRODZKA KRYSTYNA UNGEHEURER
Siostra Złośnica	RENATA GODEK
Siostra Kapryśnica	BARBARA GATTY MAŁGORZATA ZALEJSKA
nauczyciel tańca	CEZARY DRÓDŹ ADAM KLAFCZYŃSKI
Dobra Wróżka	NORBERT PLES MAŁGORZATA ZALEJSKA MARTA ŻURAWSKA
4 pory roku	IWONA WÓJCIK
Wiosna	EWA NOWAK
Lato	MAŁGORZATA PIECHNIK
Jesień	ALINA TOWARNICKA ANNA KRYCH
Zima	MARTA ŻURAWSKA
Hiszpańska Księżniczka	ANNA KRYCH ALINA TOWARNICKA
Orientalna	KATARZYNA GĄSZCZAK MARZENA WOJTASIK
Błazen	IWONA WÓJCIK ROMAN BOSSY CEZARY DRÓDŹ MAREK KOBIELSKI

Modystki, Gwiazdki, Dworzenie, Godzinki
Zespół baletowy oraz uczniowie Studium Baletowego Opery i Operetki w Krakowie

TREŚĆ BALETU

AKT I

Pokój gościnny. Kopciuszek szyje sukienkę dla siostry na bal. Nagle ukazuje się macocha. Widok Kopciuszka wprawia ją w zły humor.

Do pokoju wchodzi kapryśna córka macochy. Matka wręcza jej szal: córka siada w fotelu i wyszywa. Wchodzi druga córka Złośnica — wyśmiewa się z Kopciuszka, ale uwaga jej skupia się na szalu siostry. Następuje scena kłótni o szal. W końcu matka godzi córki przecinając szal na połowę. Przykazuje Kopciuszkowi wysprzątać pokój, zabiera córki i wychodzi.

Kopciuszek zostaje sam, rozmarzony, robi porządki. Roi sobie, że obserwuje ją Dobra Wróżka i zaśypia. Jej marzenie spełnia się i ukazuje się Staruszka — Dobra Wróżka. Spotkanie to obserwują siostry. Na widok gościa Kopciuszka — wybuchają złością.

Trwają przygotowania do balu, który odbędzie się na dworze Księcia. W domu macochy pojawiają się modystki i Nauczyciel tańca. Oczywiście Kopciuszek nie pójdzie na bal, a wyhaftowaną suknię jej szczery dar, zła siostra odrzuca.

Wśród kłótni i ogólnego rozgardiaszu wszyscy wychodzą. Kopciuszek zostaje sam. Znowu marzy o balu. Pojawia się ponownie Staruszka — Dobra Wróżka w otoczeniu gwiazd i 4 pór roku, które wyprawiają Kopciuszka na bal. Dobra Wróżka przypomina Kopciuszkowi, że dla niej bal musi skończyć się o północy.

AKT II

Sala balowa w pałacu Księcia. Wchodzą dworzanie i dworki. Na koniec przybywają macocha i dwie córki. Znajdują partnerów wśród dworzan; tańce otwiera błazen. Zaczynają tańczyć taniec dworski, później mazurka. Błazen daje znak wszystkim zaproszonym gościom oprzybyciu Księcia. Książę przyłancza się do tańca. Nagle pojawiają się gwiazdy, zmienia się wszystko wokół. Książę siedzi na tronie, jest zamyślony; dworzanie znikają. W marzeniu Księcia pojawia się Dobra Wróżka wraz z Kopciuszkiem w otoczeniu gwiazd.

Książę i Kopciuszek tańczą. Bal trwa... Pojawia się nowy gość. Wszyscy są oczarowani piękną nieznajomą. Książę tańczy tylko z nią. Zazdrość córek macochy łagodzi błazen pomarańczami. W wirze tańca Kopciuszek zapomina o przestrodze Dobrej Wróżki. Zegar wybija północ. Pracowite, niewesołe, szare chwile gonią Kopciuszka, który wybiegając z pałacu gubi pantofelek.

Książę i goście wybiegają za Kopciuszkiem i znajdują jedynie pantofelek.

AKT III

Książę szuka właścicielki pantofelka. Drogę toruje mu Dobra Wróżka i gwiazdy. Zmieniają się dekoracje — Dobra Wróżka wprowadza Księcia przed oblicze Hiszpańskiej Księżniczki — Książę jednak nie odnajduje w księżniczce oblicza cudownej nieznajomej i ucieka. Następnie Wróżka pokazuje Księżniczkę Orientu i jeszcze raz Książę czuje w tym podstęp Wróżki.

Wtedy Wróżka uwierzyła w prawdziwą miłość Księcia i zabrała go ze sobą.

Pokój macochy, Kopciuszek budzi się i przypomina sobie sceny z balu. Pojawiają się rozzłoszczone macocha i córki. Wyganiają w kąt Kopciuszka, a same chwają się sukcesami odniesionymi na balu. Do pokoju wbiega Błazen, za nim Książę i Dobra Wróżka z gwiazdami. Siostry wysuwają nóżki do mierzenia pantofelka, lecz niestety ich stopy są za duże. Książę zauważa Kopciuszka, któremu nieopatrnie wypada spod fartusza pantofelek, Macocha i jej córki rozzłoszczają się i wychodzą. Szczęśliwy Książę i Kopciuszek tańczą. Bajka o Kopciuszkę kończy się. A w pokoju macochy pozostałe postacie bajki czekają na nowego Kopciuszka.

ZESPÓŁ TECHNICZNY

Kierownik Techniczny

Romana Fekete-Rożek

Kier. Techniczny Sceny Operowej

Tadeusz Konieczny

Kier. Prac. Kraw. Damskiej

Alicja Tekiela

Kier. Prac. Kraw. Męskiej

Kazimierz Kaszawski

Kier. Prac. Modniarskiej

Barbara Nowińska

Kier. Prac. Peruk.-Fryzjerskiej

Czesława Gwizdała

Kier. Prac. Tapicerskiej

Michał Rzepka

Kier. Prac. Stolarsko-Ślusarskiej

Józef Kmieć

Kier. Prac. Modelatorskiej

Krzysztof Wojciechowski

Kier. Prac. Malarskiej

Wacław Strzałka

Kier. Zespołu Elektryczno-akustycznego

Józef Rybarczyk

Piotr Towarnicki

KOORDYNACJA PRACY ARTYSTYCZNEJ

Kier. Grażyna Bytowska

BIURO OBSŁUGI WIDZA

Kier. Jolanta Pisarska

GŁÓWNY SPECJALISTA DO SPRAW REKLAMY

mgr Marian Lida

WSPÓŁPRACA

Iwona Fedyna

OPRACOWANIE GRAFICZNE

Mściwoj Olewicz

OPERA I OPERETKA W KRAKOWIE

DYREKCJA TEATRU ul. Senacka 6, 31-002 Kraków

DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY

Sekretariat — tel. 22-08-79

DYREKTOR TECHNICZNY I ADMINISTRACYJNY

tel. 22-62-10

BIURO OBSŁUGI WIDZA ul. Bracka 4, 31-051 Kraków tel. 22-20-83

SCENA OPEROWA W TEATRZE IM. J. SŁOWACKIEGO

Pl. św. Ducha 1

Kasa — tel. 22-43-64, centrala tel. 22-45-75

SCENA OPERETKOWA I SCENA DZIECIĘCA

ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków

centrala tel. 21-22-66, kasa tel. 21-16-30

CO DWA TYGODNIE! ☆ ★ ☆ ★

» ruch muzyczny » ARTYKUŁY
ESEJE

RECENZJE koncertów, przedstawień
operowych, płyt, książek WYWIADY
FELIETONY ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★

ruch muzyczny

WIĘCEJ WIEDZIEĆ »»»» WIĘCEJ SŁYSZĘĆ

ruch muzyczny

PRZEWODNIK po życiu muzycznym

☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ ☆ ★ w kraju i na świecie

